

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 20 kr. — Egy eszám ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok és Egyesületek, melyek egyenként, ha előfizetnek, 4 frtért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.

Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, a szerkesztőséghez (Dobay János Kézdi-Vásárhelyt) intézendők.

Kiadóhivatal: K.-Vásárhelyt az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová a hirdetések és előfizetési pénzek küldendők.

Békét akarunk.

Nincs az országnak polgára, a ki ne érezné a mostani válságos helyzet súlyát. A legáltalánosabb érzet, hogy ezen föltétlenül segíteni kell. Segíteni kell gyorsan, mert már egy hónapot veszítettünk. Minél hamarabb helyre kell állítani a parlament működésének feltételeit. A parlament tovább nem maradhat ebben a neveltséges tétlenségben. Mikor semmi hasznát annak venni nem lehet. Legfőbb érdekeink védelmére és előmozdítására van rendelve a két parlament. Ennek most már több mint négy hónapja megfelelni nem tud. Ennélfogva föltétlenül segíteni kell a dolgon, még mielőtt nagyobb károkat szenvednénk. Ezt kívánja az ország legfőbb érdeke. Ezt kívánják azokban a sűrű és hangos panaszokban, a melyek az ország minden részéből érkeznek.

Már erre a közhangulatra való tekintettel, a mely a nemzet való és igaz érzését fejezi ki, a képviselőknek, tartozzanak bármely párthoz, követelnik ezt a békét, miként követeljük mi pártpolitikai tekintetre való különbség nélkül. Mi követeljük a kormánypárttal és az ellenzékkel szemben a békét és nem engedjük, hogy a béke létesítését, a mire az országnak oly nagy szüksége van, egyesek és pártok saját politikai céljaik és törekvéseik elérésére kizsákmányolják. Ebből a békéből az országnak kell hasznot

huzni és nem egyeseknek és a pártoknak. Sőt kötelességük a békét létesíteni, még áldozatok árán is, ha azt a viszonyok úgy kívánják. A békétárgyalásokat nem szabad kihagyni egyik oldalú pártpolitikai czélokra. Mert ezzel késleltetik és meghiusíthatják a békétárgyalásokat. Ezzel megint csak az országnak tesznek kárt.

Mutassák meg a pártok és ebben versenyezzenek, hogy mily önzetlenül kívánják a békét előmozdítani. Ebben a tekintetben semmiféle pártzempont nem lehet irányadó. Nagy lesz a felelősségük azoknak a nemzet előtt, a kiktől majd kifog derülni, hogy személyes és pártpolitikai igényeiknek előtérbe tolásával hiúsították meg a békét. Ez olyan volna, mintha valamely országos szerencsétlenséget a saját önző céljaikra használnának fel. És uzsorakamatokat vennének a nemzettől a segítségért és a szorult helyzetet kihasználva egyesek és pártok részére előnyöket csikarnának ki.

A béke létesítésének mindkét részről igaz, őszinte szándékból kell kiindulni. Minden furfang alkalmazása bizalmatlanságot kelthet és romba döntheti az eddigi tárgyalások eredményét. Ha ez kisül, a megkötött alku úgy sem kötelez senkit. Attól mindakét fél visszaléphet és jogosan folytathatja a harcot, a melynek a vége aztán beláthatatlan. A békepontozatoknak szilárdaknak, megtámad-

hatatlanoknak kell lenni, hogy azt senki föltre ne magyarázhassa, senki ki ne használhassa a béke ellen.

A békétárgyalások eddigi menetéről közzé tett híreszteléseket nem szabad mind igaznak venni, sőt merjük állítani, hogy azoknak fele sem igaz. Főként nem igaz és tendenciózus mind ama híresztelés, hogy akár az ellenzék, akár a kormány - párt békefeltételei kiengesztelhetetlen ellentétben állanak egymással. Ez nem igaz. Igenis ki lehet egyenliteni a két ellenkövetelést.

Csak le kell küzdeni a kölcsönös bizalmatlanságot és féltékenységet. Ha ez megtörtént, a kétoldali kívánságok vesztenek merevségükből. Mig ellenben a kölcsönös gyanakvás sötét szemüvegén, ott is rossz színben látjuk a dolgot, a hol arra ok nincsen.

A szabadelvű-párt azt kívánja, hogy a provizorium, a két ujonezozási törvényjavaslat, az indemnyítás, a horvát kiegyezés és a házszabályok módosítása a Bánffy kormány alatt szavazzassék meg. Ha ez megtörtént, Bánffy eltávozik helyéről. Mondhatják, hogy ez az egész szabadelvű-párt egyetemének egybehangzó kívánsága. Ezt akarja Széll Kálmán épen úgy, mint a szabadelvű-párt bármely tagja; ezt akarja Bánffy is, miként határozottan kifejezte: „Ebből pedig nem engedünk“. Ez a szabadelvű-párt egyöntetű megállapodása. Ettől nem tágitunk. Ne-

TÁRCZA.

Képek a világból.

Ha elfog a csavargás vágya, menthetetlenül vesztve vagyon mindenki. A hónapokon, éveken keresztül hajszolt s talán már részben meg is valószínűsített czélok semmi ingerrel sem bírnak rá többé, összeszedek egy kis bőröndre való holmit, s aztán azt se mondom senkinek, hogy befellegzett, megyek a világnak tapasztalatot gyűjteni, de látni egyuttal azt is, hogy mennyire el vagyunk maradva mi...

Repül a gyorsvonat hegyen-völgyön keresztül, s mi tagadás, bizony egy kissé nyomott a kedélyállapotom, a mig a határon keresztül suhanunk. Amint azonban a legutolsó óriási alaguton is keresztülértünk s a kocsit nyitott ablakán óraszámra özönlik be az utat szakadatlanul szegélyező fenyvesek édes illata, megennyhülök én is és érdeklődéssel nézem Berlin kibontakozni kezdő körvonalait.

A hatalmas körvasut nyitott pályaudvarain egymásután roboznak keresztül, mig végre a város egyik alkalmas pontján 24 órai ut után biztos talajra lépünk le. Csodálatosan praktikusak ezek a pályaudvarok. A körvasut Berlinnek, mondhatnók, egyik óriási boulevardja, melyet jobbról-balról 3-4 emeletes bérházak szegnek be. Az ezek között emelt föltélesen roboznak folytonosan a vonatok, s minden

városrésznél vagy nevezetesebb forgalmi pontnál nyitott pályaudvar van a föltételek építve, amelyből lépcsőkön jut az ember az utcára.

Ahogy a perronra léptem, rögtön jó véleményem vert gyökeret bennem a németek iránt — fináncnak még csak irmagját se láttam. No ez kezdetnek elég jó, — gondoltam magamban, mialatt sok üléstől meggémberedett lábaimat igyekeztem rendes állapotba rázogatni. A hordár két perc alatt elhozta a bőröndömet, s udvariasan tudakolta, hogy akarok-e taxamétert? Először nagyot néztem, s aztán gyúlt fel bennem, hogy igaz is, hiszen az itt a bérkocsi! No hogyne akarnék, — mondom Göre Gábor honfőtanácsnagynak, már ezt csak megtapasztaljuk. Készségesen kapta le a kocsis fehér viaszos vászonnal bevont kurtókalapját, (később láttam, hogy valamennyi ilyen visel) elhelyezett a kocsijában, betakart a plaidemmel s megindultunk. Előbb azonban megindította a bakra helyezett taxamétert, ami furfangos kis jószág. Mikor a szállóhoz értünk, a taxaméterről egyszerűen leolvastam, hogy egy márkát és 30 pfenniget kell fizetnem.

Hozzászóltam itthon, hogy a mi bérkocsisainknak illő alázattal nyujtok át szerény egy korona borralát, amit az előbb megvettem az ujjai közt forgat, lekívánja a hetvenhatedik nagyapámát a pokol fenekére, s csak aztán csak nagy dühösen a lovai közé, hogy elkotródják. — Hát, gondoltam, adok ennek a jámbor németnek 2 márkát, legfeljebb azt hiszi, hogy „smuczig“ vagyok. A kocsis

vissza akar adni 70 pfenniget (40 kr.), mondom neki, hogy csak tartsa meg. Csodálkozó pofával néz rám. Még megrökönyödtem, hogy honi mintára most jön a káromkodás. Már ijedten nyultam a zsembem, amikor látom, hogy a kocsis még mindig csodálkozik, vállait vonogatja s végül pedig roppant köszöntgetés közt indul utnak.

Hm! Hiszen ez egy mintaország. Se finánc, se goromba bérkocsi. Ugyan mire bukkanok még? Haj, az volt még csak az öröm, amikor itt is, ott is (biz elég sűrűn) láttam kiírva a különböző dohángyarak gyártmányainak eladását. No, jó magyaram, még csak az hiányzott, hogy németnek menjünk, ha szüzdohányt akarunk szívn. Nincs másképp. Nem hiába szállóige, hogy hunczut a német, bizony ez a náció ugyan alaposan kiokoskodta mi jó, mi nem.

Pedig szeretnek minket, magyarokat. Ahol csak meglátták magyar voltomat, mindjárt szivesebbek lettek. Nagyot mondok, s ha magam nem láttam volna, el se hinném, sok közös vonása van a nagy német nemzet fainak a magyarokéval. Ugyanaz a vendéglátás, szivesség, nyíltság, lovagiasság, amit nálunk is lépten-nyomon tapasztalhat az ember. Hanem higgadtabbak, rendszeretűbbek és békésebb hajlamuk, ami aligha van hátrányukra. Általában eszes és becsületes nép.

Nemcsak jellemükben, hanem ami első pillanatban feltűnt, még izlésükben is láttam a hozzánk való hasonlatosságot. Valami csodálatosan egyforma

künk érdekünk, hogy ezek a javaslatok még Bánffy alatt keresztülmenjenek és akkor hajlandók vagyunk eltérni, hogy Bánffy elhagyja állását. Előbb azonban nem. Ezzel tartozunk Bánffynak, de tartozik a szabadelvű-párt önmagának is, különben önmagára hozna szégyent, hogy azt a férfit, a ki iránt oly nagy bizalommal viseltetett s a kinek programjára esküdözött, cserben nem hagyja. Ha az ellenzék Bánffy fejét kéri, úgy mi ezt csak akkor vagyunk hajlandók megadni, ha Bánffy programja előbb meg van valósítva, mert minket Bánffyhoz ez a program fűz. Nagyra becsüljük Bánffy személyiségét, de legalább is oly nagyra a programját. Ha ez beteljesül, úgy a kérdés személyi oldala könnyebben megjelenedésbe.

Épen nevetségesnek tartjuk és el is hisszük, hogy csak a néppárt részéről jöhet olyan értelmű bírszítés, hogy az ellenzék, ha keresztülvitetik Bánffy programja, nem hisz abban, hogy eltávoloznék helyéről. Hát ez az állítás valóban együgyű ráfogás. Okos embert ilyennel felületesen nem lehet. Ha Bánffy keresztülvitte a programját, dicsőséggel és tisztességgel fog távozni helyéről, mint a ki elvállalt kötelezettségét teljesítette. A párt pedig ezt az áldozatot ekkor könnyen meghozhatja. Meghozhatja, bár az egész harc alatt Bánffy tekintélye és népszerűsége a pártban folyton emelkedőben volt. De csak nem képzeli az ellenzék, hogy Bánffy megmaradhasson abban a kínos helyzetben, a melyet az ellenzék lesz szíves neki készíteni arra az esetre, ha alkuszegés árán megkísérlené a hatalmat továbbra is kezében tartani. Erre valóban sem erkölcsi alapja nem volna, de a szabadelvűpárt többségére sem támaszkodhatnék, mert az szintén köteve van a békeföltételek által.

Épen azért nem is hisszük, hogy ez a kérdés: vajjon Bánffynak, vagy utódjának szavazzassanak e meg a most füg-

levegőt érez az ember Berlinben, mint Budapesten, oly feltűnő a két város közti hasonlatosság, különösen építkezése és utcáinak elrendezése tekintetében, hogy már az első pillanatban szinte tájékozni tudtam magamat. Fővárosunk fekvése természetesen sokkal szebb, de bizony semmikép sincs ez a páratlan előny kiaknázva.

Ha Budapest és Berlin külsőleg hasonlítanak is egymáshoz, annál elütőbb e két város forgalma. Szinte elszontyolodva nézem az utcákon hömpölygő sokaságot, a villámfényben fürdő utakat, a villamos és lovasuti kocsi, a magánfogatok és droszkék szeretlen számát, a ragyogó üzleteket, hatalmas világczégek büszke czégtábláit, az óriási hoteleket, a színházak, látványosságok, mulatóhelyek és a fényes berendezésű vendéglők tömegét, s így látom csak *külsőségekben* is a mi kicsiny voltunkat.

Elkeseredve nyitok be az Unter den Linden egyik kávéházába (egész Berlinben alig van 8—10 számba vehető kávéház) s már szinte megszokásból morgok jóestét. Az egyik pinczér örömmel siet felém s nagy hangosan mondja rá az „Aláz” szolgáját. Megkapom a fű kezét és úgy szorongatom. Hej, hogy egymáshoz kergeti az embert idegenben a haza!

Pár percz múlva márnéhány berlini a magyar társaságában „vigasztalódtam” jóféle rüdesheimi mellett az otthon hagyott haza sorsán . . .

Vándor.

gőben levő javaslatok, a béketárgyalások során komolyan fölmerülhetett. Ez a személyes bosszuállásnak legesúlyabb ismertetőjele volna és ezzel mi még gyanusítani sem merjük az ellenzék. Hisz az ellenzék által bizalommal fogadott közbenjárás során, melyet Széll Kálmán vállalt magára, szintén tudomást szerezhett az ellenzék arról, hogy azt a föltételt, miként Bánffy alatt szavazzassanak meg a függő kérdések Széll Kálmánnal együtt, az egész szabadelvűpárt kívánja. És ez a föltétel az előbb mondott okokból *conditio sine qua non* — át képezi kormánypartirészről a békének.

Ebben a békepontban azok az érdekek és kívánságok, a melyeket az obstrukciós ellenzék a békekötésben érvényesíteni akar, érintve nincsenek. Az obstrukciós ellenzék legfőbb kívánsága, hogy Bánffy menjen, okvetlenül be is fog következni. És joggal tiltakozhatik a szabadelvűpárt az ellen, ha valaki ebben a komoly békeajánlat tételében kételkedni mer. Ha tehát az ellenzék ezt akarná ürügyül felhasználni a béketárgyalások meg-husítására, ezzel csak azt bizonyítaná be, hogy nem a békét akarja, a mit mi mindnyájan óhajtunk, hanem Bánffy és a szabadelvűpárt megalázását, ezt azonban elérni nem engedjük, mert nekünk béke kell és nem pártuszkodás.

R.

Kimutatás

a „Székely Iparalap” javára eddig befolyt vagy megszavazott adományokról:

Megyék:

1. Háromszékmegye 1000 frt.
2. Tordaaranyosmegye 50 frt.

Városok:

3. Szentés 50 frt.

Kereskedelmi és iparkamarák:

4. Marosvásárhely 100 frt.
5. Kolozsvár 100 „
6. Pozsony 40 „
7. Szeged 15 „
8. Temesvár 20 „
9. Arad 10 „
10. Győr 20 „
11. Debreczen 50 „

Ipartestületek:

12. Mező-Kövesd 3 frt.
13. Kőszeg 5 „
14. Budapest-hentes 5 „
15. Bánfi-Hunyad 5 „
16. Balassagyarmat 5 „
17. Gyergyó-Szt.-Miklós 10 „
18. Békés-Csaba 20 „
19. Kovászna 16 „ 95 kr
20. Mohács 5 „
21. Csikszerecs 5 „ 30 „
22. Vác 18 „ 49 „
23. Nagykőrös 7 „ 70 „
24. Diós-Győr 9 „ 60 „
25. Jászberény 2 „ 70 „
26. Tápió-Szele 1 „ 90 „
27. Rimaszombat 8 „ 40 „
28. Szathmár 30 „ 11 „
29. Szeged 4 „ 50 „
30. Gyulafehérvár 7 „ 29 „
31. Eger 5 „ 80 „
32. Gyergyó-Ditró 8 „ 50 „
33. Országos Iparegyesület Budapest 19 „
34. Ujpest 10 „ 05 „
35. Nagyszalonta 3 „ 40 „
36. Budapest kárpitos 12 „
37. Szászrégen 4 „ 40 „
38. Budapest cipész 20 „

39. Szarvas 4 „ 10 „
40. Esztergom 10 „
41. Budapest kovács 5 „
42. Szentés 28 „ 70 „
43. Komárom 3 „ 25 „

Szolgabíróságok:

44. Nagy-Lak 17 frt 30 kr.
45. Nagy-Ajta 16 „ 20 „

Pénzüntézetek:

46. Mezőbándi t. p. 18 frt. 60 kr.
47. Gyergyói 21 „
48. Kézdivásárhelyi 4 „
49. M.-Vásárhelyi agrártakarékpénzt. 30 „
50. Erdélyi keresk. bank M.-Vásárh. 20 „
51. Háromszéki t. p. 50 „
52. M.-Vásárhelyi takarékpénztár 40 „
53. Szászrégeni tak. 5 „
54. Alesiki bank 10 „
55. Tölgyesi t. p. 1 „
56. Baróthi t. p. 10 „
57. Gyergyói előleg egyet 2 „

Más intézetek:

58. Tordaaranyos megyei tanító test. 1 frt. — kr.
59. Dieszszenzmártoni polg. leányiskola 3 „
60. Emke marosvásárhelyi fiókja 16 „

Egyesektől:

61. Potsa József v. b. t. t. főispán gyűjtése-Háromszékmegyében 8 frt. 80 kr.
62. Gr. Haller János főispán gyűjtése Udvarhely megyében 17 „ 60 kr.
63. Sándor János főispán gyűjtése Kisküküllő megyében 19 „ 70 „
64. Weisz Berthold 25 „
65. Deák Lajos 2 „
66. Id. Éltető Albert 14 „
67. Incze Gyula 5 „
68. Koleszár Lajos 1 „ 60 „
69. Dr. Neumann Ármán 5 „
70. Löwy Dávid 1 „ 10 „
71. Simonfi József 5 „ 56 „
72. Sándor Mózes 1 „
73. Gáspár Antal 5 „
74. Solymossy Endre 1 „
75. Ugron János 5 „
76. Török Sándor 5 „ 70 „
77. Ids. Nagy Elek 1 „
78. Városhy Gyula 5 „
79. Sztupiczky Béla 1 „
80. Törpényi János — „ 50 „
81. Richzeit Pírkász 5 „
82. Fazakas József 4 „ 60 „
83. Szilágyi testvérek 1 „ 50 „
84. Bárá Kemény Ákos 10 „
85. Wermescher János Gross 8 „
86. Eckwert József 152 „
87. Urmanecz Vertán 5 „
88. Györgyjakab Márton 4 „
89. Szentkovics Antal 2 „ 50 „
90. Hajos János 10 „

Az összes eddigi gyűjtés 2514 „ 25 „

Háromszékvármegye Alispánjától.
Sz. 1536—1899.

Hivatalos rész.

Több oldalról merült fel és naponkint van panasz az iránt, hogy némely községekben, különösen nagyobb birtokosoknál — a cselédek-cselédkönyveiket gazdájuknak a törvény 74. §-a ellenére, szegedségük megkezdésekor átadni vonakodnak; miáltal a cseléd úgy szólván urává lesz gazdájának, azt vélvén, hogy a cselédtartásra rászorult gazdát bármikor elhagyhatja, s hogy a hatóságok ezen téves felfogások érvénye alatt talán vonakodnának azok kényszer visszaállítását elrendelni.

Eltekintve attól, mely szerint az 1876. évi XIII. t. cz. nem ismer egyáltalában olyan rendelkezést, hogy jogérvényesen felfogadott cseléd ellen, a cselédkönyv hiányában, vagy ennek a cseléd jogtalan birtokában léte miatt, a törvényes intézkedéseket alkalmazni ne lehetne, — mindazonáltal a netán a gazdákat naponta érintő ezen kellemetlen-ségek ismétlése tekintetéből elrendelem:

1. Hogy a cselédnyilvántartások évenként január végéig, a folyó évre pedig azonnal igazittassanak ki, — mivégből házról-házra járással győ-

zöldjék meg az előljáróság, hogy a cseléd cseléd-könyvét gazdája kezébe adta-e? Ha ezt nem tette, kivétel nélkül, — még a gazda akaratára ellenére is — tegye meg az I-ső foku hatóságnál jelentését, — s az I-ső foku hatóság a törvény 107. §-a értelmében szigorúan ítélkezze.

Cselédnek tekintendő mindenki, ki magát a törvény 1. §-a értelmében szerződésileg legalább is egy havi időtartamra személyes és folytonos szolgálat teljesítésére elkötelezte.

2. Ha a folyó évi nyilvántartások összeállításakor az előljáróság begyűződik, hogy cselédnek cseléd-könyv nélkül valaki felfogadtatott, a törvény 73. §-a értelmében alkalmazandó büntetésnek van helye, mely szintén hivatalból lesz feljelentendő.

3. Ezen eljárások ellenőrzése okából rendelem, hogy: a cseléd-könyv betekintésekor az előljáróság a cseléd-könyvnek a folyó évi rovatába a község hivatalos pecsétjét a nyilvántartás száma feljegyzésével bélyegezze le, — aláírásával láttatmozza, s a gazdának ezután adja kezére.

Az előljáróság ellen, mely ezen rendelkezéseket folyó évi február 15-ig nem teljesítette, fegyelmi kérészet rendelkezik el, s a fejleményekhez képest fogok eljárni.

Felhívom T. Czimet, miképp ezen intézkedés végrehajtásáról folyó évi Február 20-ig jelentését tegye meg.

Sepsi-Szent-Györgyön, 1899. január 18-án.
Gábor Péter s. k.
alispán.

Koresolya bál.

Mióta az ex-lex állapot beállott s adót nem kell fizetni, az emberekbe beütött a takarékosági szándék. Más években, midőn még divatban volt az adó-ekukuczió, a farsang minden bálja fényesen sikerült s minden egyes esetben konstatálnunk kellett, hogy báltermünk megszükkült, s most pedig azt kell minden bál után kijelentünk, hogy elég bál. Az idei kézdívásárhelyi bálak nem mutatnak fel valami nagy sikert s még eddig nem volt akkora tánczó-léki publikum, mint a mennyiből a rendező bizottság áll s a jótékony ezélok sem valami nagyon gazdagodtak a jövedelemből. Ezen általános szabály alól csak a koresolya bál tett némi kivételt, mert ez legalább fél sikert ért el, de távulról sem olyant, a minőt várni lehetett volna, mert mai világban, midőn a sport minden neme fényesen virágzik s ezek között a koresolya tálsán a legjobban, fel kellett tenni, hogy kik a „jég hátán” is megállják helyeiket, azok párketten is megjelennek, de bizony itt is megtörtént, hogy a siker garancziás 100 tagu rendező bizottság sem jelent meg. Hanem azért a terem mégis szépen megtelt közönséggel s elmondhatjuk, hogy ritka mulatságon lehet annyit bájos ifju hőlyget együtt látni, mint a mennyi itt volt. Alárczos bál lévén, természetesen alárczosok is valának és pedig szép számmal és még szebb jelmezekben. Nagyon szükségesnek tartjuk ezt nyilvánosan konstatálni, mert a mi alárczos báljainkban utóbbi időkben, a mi legjobban hiányzik — az épen maga a maszk. Itt tehát kivételesen sokan jelentek meg lárvában s oly ékes jelmezekben — mik igazán a régi fényes alárczos báljainkra emlékeztettek. Nem vagyunk azon szerencsés helyzetben, hogy a jelmezeket egyenként felsoroljuk s csupán általánosságban említhetjük meg, hogy egyenként és összesen elegánsok és fényesek valának. A mi magát a mulatságot, illeti az minden tekintetben kiváló vala s a koresolya bála mindenki csak kellemesen fog visszaemlékezni, mert itt egy jó bál minden kelléke meg vala. És folyt is a táncz kiváló s virradtj széles jókedvvel és sport kedvelőkhez illő kitartással. Az általános jó kedv emelésére igen kellemes hatással volt az a mulatságos sorsozás, mely a koresolyázók tulajdonát képező két darab paripának új tulajdonost szerzett. Minthogy a lovacskák után szöröstől, bűröstől, hámostól együtt 50 frtnak kellett bejönni, az el nem kelt sorsjegyek nagy része leszállított áron árverésre került. — A két jóles állat a végén is a legtöbb sorsjegy boldog tulajdonosának Czimabalmos Ferencz urnak jutott s a bál közönség siettet is neki ezen szerencséjéhez — legőszintébb részvétét kifejezni.

Ujdonságok.

Időjárásunk mindig egyformán enyhe. Éjjelenként van egy kis fagy, de nappal a hőmérséklet

sokét aránytalanul magas. Azonban bármily tavaszias legyen is időnk, egész bizonyosra vehetjük, hogy egy jó darab tél még hátra van s február ki fogja pótolni, mit január elmulasztott.

Tűz volt f. hó 31-én reggel 6 órakor K. Vásárhelyt a III. kerületben. Elégett egy néhány faépület. A tűz keletkezésére nézve semmi bizonyosat megállapítani nem lehetett. Az összes kár értéke 1680 frt.

Halálozás. Hatolykai Pótsa János nyugtódí földbirtokos január 28-án elhalt. Temetése 31-én ment végbe nagy részvét mellett. Béke poraira!

Tűzoltó katonák. — A kézdívásárhelyi honvéd zászlóalj parancsnoksága arról értesítette a rendőrkapitányi hivatalt, hogy hajlandó a városi tűzoltóhoz a legénység egy részét átengedni. Ezek aztán az önkéntes tűzoltók tisztjei által nyernének kellő kiképzést és közös gyakorlatokat tartanak a polgári tűzoltókkal. — Mi ezen kitűnő eszméhez gratulálunk s rendkívül nagy eredményeket várunk tőle.

Mulatság. A jövő szombaton lesz a Stephanie menedékház alárczos bálja, mely egyike leendő az idei farsang legérdekesebb mulatságainak. Ezen bál élén állanak Nagy Ferenczné urnő (szeszgyáros) és Bartók Károly polgármester ur, kik mindent elkövetnek e bál sikere érdekében. Ajánljuk a közönség figyelmébe.

Nyilvános köszönet Január hó 27-én szeretett nóm temetésén részt vett közönségnek, valamint a rokonoknak s közeli ismerősöknek, — szomorúan teljesített részvétükért a leghálásabb köszönetem nyilvánítom. János Károly.

Táncmulatság. A nagykasznai ifjuság 1899. évi február hó 12-én (vasárnap) a központi iskola nagytermében, az orgona-alap javára, Szőke Pista zenekara közreműködésével zártkörű táncestetélyt rendez. Belépő díj: Személyjegy 1 forint Családjegy 2 forint. Kezdet 8 órakor.

Meghívó. A vöröskereszt. K. Vásárhely vidéki választmánya 1899. február hó 5-én d. u. fél két órakor K. Vásárhelyt az árvaháznál gyűlést tart, melyre az alapító és rendes tagokat, valamint a nemes ügy iránt érdeklődőket bizalommal meghívjuk. A gyűlés főbb tárgyai: 1. Elnöki megnyitó beszéd. 2. A jegyző évi jelentése. 3. Pénztárnok évi zárszámadása. 4. A számvizsgáló bizottság jelentése. 5. A választmány 1/3 részének kilépése az alapszabály 11. §. értelmében. 6. A „Rudolf” kórháznak, gondnoki pénztárnoki, orvosi jelentései és költségvetései. 7. Folyó ügyek. 8. Indítványok. Kézdí-Vásárhely, 1899. jan. 30. Br. Szentkereszt Stephánia, elnök. Martzi Ferencz jegyző.

Közyűlési meghívó. A kézdívásárhelyi városi és vidéki „Rudolf” kórház folyó évi rendes közgyűlése 1899. febr. hó 5-én d. u. fél két órakor K. Vásárhelyt az árvaháznál lesz megtartva, hová az alapító és rendes tagokat s mindazokat, kik e nemes ügy iránt érdeklődnek, bizalommal meghívjuk. A gyűlés főbb tárgyai: 1. Elnöki megnyitó. 2. Orvosi, gondnoki, pénztárnoki, számvizsgáló és leltározó bizottsági jelentések. 3. A jövő évi költségvetés előterjesztése. 4. Bizottság kinevezése a jövő évi számadás megvizsgálására. 5. Tisztújítás. 6. Folyó ügyek. 7. Indítványok. Kézdí-Vásárhely, 1899. január 30-án. Br. Szentkereszt Stephánia, elnök. Erdélyi Károly, titkár.

Meghívó. A vöröskereszt kézdívásárhelyi fiók-egyletének 1899. febr. 5-én d. u. fél két órakor az árvaháznál tartandó évi rendes közgyűlésére az alapító és rendes tagot, valamint azokat, kik a szent ügy iránt érdeklődnek, bizalommal meghívjuk. A gyűlés főbb tárgyai: 1. Elnöki megnyitó beszéd. 2. A jegyző évi jelentése. 3. A pénztárnok évi zárszámadása. 4. Számvizsgáló bizottság jelentése. 5. Az alapszabályok 11. §. értelmében a tagok kisorsolása és újráválasztása. 6. Folyó ügyek. 7. Indítványok. Kézdí-Vásárhely, 1899. január 30. Br. Szentkereszt Stephánia, elnök. Dr. Balogh Vendel, jegyző.

Közygazdaság.

Hogyan lehet finom főzelékféléket termelni?

Ujabb időben különösen a városi gazdasszonyok a kerti zöldségek vásárlása körül igen nagy gondallal járnak el, s a finomabb, jobb minőségű zöldséget jobban fizetik. Nem is igen tapasztalható, a mezőgazdaság egyetlen egy ágánál sem oly lendület, mint épen a zöldségfélék termelése körül; a ki

azonban haszonnal akar kertészkedni, az talajának megmivelése, trágyázására kiváló gondot fordítson, mert csak elsőminőségű zöldség termelés járhat ma haszonnal.

A zöldségfélék termesztése még nagyobb mérvben kívánja meg a visszapótlást, mint a gazdasági termelés, mert az erős trágyázás által növényeink fejlődését akarjuk siettetni és ezáltal azok zsengességét fokozni.

Minden zöldség, saláta, zeller, hagyma értéke-sebb, ha gyorsan nő, mert sejtjei lazábbak, vékonyabb faluak, s így az egész növény zsengébb. Minél lassabb a növény fejlődése, annál fásultabb, annál keményebb az. A trágyázásnak tehát nemcsak a bővebb termés az eredménye, hanem az is, hogy a növény izletesebb lesz. Ebből az okból tehát a kertek rendkívül sok trágyát igényelnek. A zöldséges kertben rendszerint félíg korhadt marha trágyát alkalmazzunk, mert ennek segítségével talajt lazító humusz anyagon kívül, növényt tápláló anyagot is adunk a növénynek; igen tanácsos ezenkívül még szuperfoszfátot is alkalmazni, mert az istállótrágya a zöldség buja fejlődésére elegendő foszforsavat nem tartalmaz; a szuperfoszfát a foszforsavat oldható állapotban tartalmazván, kertekben kitűnő hatásnak bizonyult. Különösen a hagyma és a zeller hálálják meg a szuperfoszfátot szembeötlően. Különösen öntözésre berendezett kertekben a szuperfoszfát hatása el nem maradhat, mert az ilyen kert nincs kitéve a szárazság káros hatásának.

Az árnyékszek trágyát is szívesen használják a kertben és pedig általában véve igen jó eredményel; egyedül használva azonban soha sem oly jó hatású, mert aránylag sok konyhasót tartalmaz, ezt pedig csak a laboda és spárga hálálják meg.

Az istállótrágyát, ha ősszel alkalmazzuk is, ne hagyjuk kupacokban állani, de terítsük szét, mert különben buja foltok keletkeznek; veszteségtől amugy sincs mit tartani, mert az eső és hó bemossa a talajba a trágya oldható alkotórészét. Folyékony trágyát — különösen trágyalevet — főleg olyan növények alá használjunk, melyek a friss trágyát szeretik, s melyek zsengessége gyors növekedéstől függ, minők a saláta, kalarábé, laboda, stb. folyékony trágyát csak erős, hűvös időben használjunk, mert száraz napfényes időben a gyökereknek ártalmára lehet.

Bár igen elhanyagolt, de kitűnő trágyát képez a korom, mely földdel keverve mint komposzt alkalmazandó, s különösen meszes és kavicsos talajon kitűnőnek bizonyult.

A korai burgonya termesztéséről.

A korai burgonya-termesztése csak akkor fizeti ki magát, ha a burgonya már május közepén, vagy végén piacra hozható, de akkor azután nagyon kifizeti magát. Ha szabadban akarunk termesztetni korai burgonyát, vagy azt nedves hideg talajba bizonyára nem fogjuk elültetni. Okvetlenül mélyen művelt, porhanyó, meleg és jó erőben levő talajra van szükség, a mely ha lejtős, déli lejtővel bírjon, de mindenesetre védett legyen. A talajt ősszel korhadt trágyával erősen meg kell trágyázni, s azt azonnal alászántani, úgy alakapálni. A talaj tavasszal, lehetőleg extirpátorral ismételtlen megmivelendő. Ekkor azután 45–50 cm.-nyi távolságban barázdák vonandók és pedig úgy, hogy két-két barázda közé kerüljön a kiásott föld.

A barázdáknak legalább 30 cm. mélységűeknek kell lenni, hogy azok 25 cm.-nyire rothadt lombbal, vagy lótrágyával megtölthetők legyenek. Ezen trágyarétegre 4–5 cm.-nyi vastag földréteget húzunk, erre fektetjük a burgonyát, a mire ismét 4–5 cm.-nyi vastag földréteget hintünk, tanácsos arra a földrétegre, a melyre a burgonyát lefektettük csontlisztet vagy szuperfoszfátot és kálit kihinteni, miáltal a burgonya fejlődése igen gyorsittatik.

Ritkán lehetséges azonban a burgonyát április eleje előtt elültetni. Hogy tehát a csirázási időt megtakarítsuk, célszerű a burgonyát már pinczében előre csiráztatni, s a kiültetésnél arra vigyázni, hogy a csira vagy a gyökshajtás le ne töredezzék, mert ez továbbfejlődésüket meggátolná. Tapasztaltatott pedig, hogy a hosszukás burgonyák lassabban fejlődnek, tanácsos tehát csakis gömbölyű korai burgonyákat vetőmagul használni. Ha metszett burgonyákat használunk vetésre, csakis keresztbe vessük azt, s a metszlapot fektessük a földre, ellenkezőleg sok tönkre megy.

A fejlődés siettetésére több éven keresztül nagyon célszerűen használom a chililalétrom oldatot. Egy loesoló vízbe három marok chililalétromot teszünk, felkavarom, míg feloldódik, s ezzel öntözöm meg a már levéllel bíró burgonyát. Ezt az eljárást háromszor ismétlem 10–10 napi közökben, s mindig én jelenek meg először friss burgonyával a piacon.

Adományok Erzsébet királyné Ő Felseje képe.

Sandi Mihályné futásfalvi 316 számú ivén: Sandi Mihályné 30 kr. Sandi Antal 10 kr. Fejér Antalné 10 kr. Bartha Antal 2 kr. Sándor Están 5 kr. Özv. Szabó Béláné 20 kr. Dezs Mózses 10 kr. Szabó József 5 kr. Vargyasi Andrásné 5 kr. Mátyás Antalné 5 kr. Tusa Gáborné 10 kr. Györgyakab Sándor 5 kr. Balázs Jánosné 5 kr. Bardocz Ilona 5 kr. Balázs Gergelyné 5 kr. László Pálné 2 kr. Menyhárt Antal 5 kr. Györgyakab Lajosné 8 kr. Pál Sándorné 5 kr. Lukács Lászlóné 10 kr. Dombi Józsefné 5 kr. Lukács Gézánné 10 kr. Pál András 10 kr. Fetés Istvánné 10 kr. Lukács Andrásné 5 kr. Hamar Ignác 10 kr. Lukács Venczelné 5 kr. Hadnagy Józsefné 25 kr. Sandi Józsefné 5 kr. Mátyás Ferenczné 10 kr. Mátyás Imréné 5 kr. Összesen 2 frt 62 kr. — Nagy Miklósné s.-sz.-györgyi 92 számú ivén: Nagy Miklósné 1 frt. — Baczoni Béláné aldobolyi 249 számú ivén: Baczoni

Béláné 1 frt. Gáspár Róza 50 kr. Pap Pálné 20 kr. Dregán Györgyné 10 kr. Fekete Mihályné 10 kr. Baczoni Lina 10 kr. Baczoni Mária 20 kr. Vaszi Lina 10 kr. Szabó Borbála 30 kr. Vaszi Mária 10 kr. Székely Károly 5 kr. Dregán Mária 10 kr. Nédá Ráki 10 kr. Bende Anna 10 kr. Sós Györgyné 10 kr. Kovács Józsefné 10 kr. Kirieza Anis 10 kr. Gáspár Berta 10 kr. Kirieza Józsefné 10 kr. Antal Mária 10 kr. Szaesvai Mihályné 10 kr. Dóde Istvánné 10 kr. Oláh Anna 10 kr. Ruzsa Róza 10 kr. Kirieza Róza 10 kr. Zátyi Mária 10 kr. Daczó Teréz 10 kr. Boga Mária 10 kr. ifj. Szöcs Lászlóné 10 kr. Id. Szöcs Lászlóné 5 kr. Nagy Istvánné 10 kr. Lepedus Györgyné 10 kr. Benke Agnes 10 kr. Magyar Lina 10 kr. Ilés Róza 10 kr. Ivó Györgyné 10 kr. Szöcs E.-né 20 kr. Boka Pálné 10 kr. Bedő Berta 10 kr. id. Vaszi Jánosné 10 kr. Páljános Józsefné 20 kr. N. N. 10 kr. Fülöp Bálintné 10 kr. Kogyoláde Jánosné 5 kr. Fülöp Lina 10 kr. Vida Zsuzsa 10 kr. Benk. Amália 10 kr. Benk Terézia 5 kr. Kolomon Andrásné 10 kr. Vida Vilma 10 kr. Kovács Juliánna 10 kr. Fülöp Sára 10 kr. Fülöp Klára 10 kr. Abod Zsigmondné 10 kr. Abod

Anna 10 kr. Abod Julia 10 kr. Ifj. Vaszi Jánosné 10 kr. Pap György 10 kr. Ifj. Benedek István 10 kr. Bokor Ilona 10 kr. Fülöp Erzsébet 10 kr. Baczoni Lina 10 kr. Baczoni Kata 15 kr. Popovits Éva 10 kr. Benedek Józsefné 10 kr. Benedek József 20 kr. István Józsefné 20 kr. Bokor Györgyné 10 kr. Szöcs Róza 10 kr. Sztáncsuj Lina 10 kr. Fülöp Vilma 10 kr. Algya Lina 10 kr. Kovács Kattilla 10 kr. Polgár Juliánna 10 kr. Váncsa Péter 5 kr. Kövér Juliánna 5 kr. Fülöp Terzi 10 kr. Bagarus Ilona 10 kr. Gidó Márta 10 kr. Béres Mani 10 kr. Kollész Anna 5 kr. Id. Benedek Jánosné 20 kr. Szöcs Muszka Mária 10 kr. Sztáncsuj Györgyné 10 kr. Sztáncsuj János 5 kr. Baczoni Débor 10 kr. Jankó Györgyné 10 kr. Béres Samuelné 10 kr. Péter Badoin 10 kr. Orbán Józsefné 10 kr. Likó Andrásné 5 kr. Kovács Pálné 10 kr. Magyar Pálné 50 kr. Özv. Baczoni Károly 10 kr. Bene Róza 10 kr. Szöcs Zsuzsa 5 kr. Összesen 11 frt 85 kr.

Kelt S.-Szt.-György, 1899. január 21-én.

Potsa József,
főispán.

Hirdetések.

Sz. 54—1898.

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közzhírre teszi, hogy a kézdi-vásárhelyi kir. járásbíró 1899. évi v. 24/1 számú végzése következtében Domokos Mihály javára aleternatoni Domokos Tamás ellen 620 frtból álló hátralék jár. erejéig 1898. évi szeptember hó 1-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján foglalt és 1191 frtra becsült szalmás gabona, széna, — lovak, — szekerek, — boronák, — triör rosta, — herefejtő gép, — sertésekkel álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a k.-vásárhelyi kir. bíróság v. 24/1 1899. számú végzése folytán 620 frt hátralék tökéltve-

telés, ennek 1898. évi február 22 napjától járó 6 százalékos kamatai és eddig összesen 49 frt — krban bíróság már megállapított költségei erejéig Aleternatonban a helyszínen leendő eszközölésére 1899. évi Február hó 13-ik napjának d. e. 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet igérők szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

A törvényes határidő a hirdetmények a bíróság tábláján történt ki-függesztését követő naptól számítatik.

Kelt Kézdi-Vásárhely, 1899. évi Január hó 28-ik napján.

Kakucsai Adam,
(13. 1—1.)
kir. bír. végrehajtó.

A volt szeszraktár mellett levő Páljános-féle lakás 3 szoba 1 konyha és esürös, valamint több darab szántóföld haszonbérbe egy vagy több évre kiadó. Értekezni lehet tulajdonos

Özv. Páljános Ferdinándnéval.
(9 2—2)

Hirdetmény.

Miután üzletemet az általam megvásárolt ugynevezett "Vámházhoz" teszem át, a jelenleg üzlethelyiségekül és lakásul szolgáló épületek, melyek Kézdi-Vásárhelytől I. kerület

7—8 udvartér 55, 56 és 70 házszám alatt fekszenek s melyek összesen 5 szobát, 1 konyhát, 2 nagy műhely helyiséget, 2 szint és egy istállót foglalnak magokban, mai naptól kezdve, szabad kézből, összesen vagy épületenként külön-külön, készpénzfizetés mellett eladotnak.

Értekezni lehet e tárgyban velem

Czimbalmos Ferencz.

(11 1—?)

SCHISSER PÁL

első nagy kárpitos-butor-raktárában

Kézdi-Vásárhelytől

nagy választékban kaphatók a legszolidabban munkált ruganyos szalon-butorok minden minőségben. Teljes garnitúrák: egy kanapé, 6 drb karosszék 100 frtól feljebb, ezenkívül mindenféle divány ottománok, faragott, tömören hajlitott faszékek és függőny-tartók, tükrök, toilett-asztalok, lószőr és tengerifü matrácok és sodronyágybetétek galvanizált sodronyból tömör fakerettel és vasalással, egy nagy ágyra darabja 9 frt. Összehajtható vas-ágyak 32 rugós matráccezal.

Az üzlethelyiség a kaszinó-épület földszintjén van.
(88 83—100)

TORONTÁLI SZŐNYEGGYÁR részvény-társaság.

Egyedüli magyar szőnyeggyár.

Készít: kézzel csomózott szmirna-szőnyegeket, terem-, szalon-, ebédlő-, háló-, boduoir- és uri szobák részére, mindenféle nagyság és stilben, bármely rajz szerint holandi futószőnyegeket, keleti (karamani) függönyöket, torontáli szerb szőnyegeket (Tyilin), terítők, függönyök, divánátvetők stb. részére.

Főraktár: VI. ker., Budapest, Andrásy-ut 4. szám.

Dusan fölszerelt raktár mindennemű, a szőnyeg-szakmába vágó cikkekben, u. m.: olcsóbb fajtájú szőnyegek, függönyök, terítők, takarók, ablakvédők, szoba- és lópochrócok.

(164) 14—20